

Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains

Kontakt:

JP "Vojvodinašume" Petrovaradin direkcija
Ivana Grujičić
Tel: +381 21 643 1644, +381 21 431 144

ŠG "Sremska Mitrovica"
Đorđe Pejaković +381 22 600 515, +381 22 622 111
E-mail: sgsm21@nadlanu.com

RJ Kupinovo
Sofrenić Vladimir
Tel: +381 22 88 030, +381 22 88 194

Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains

The Sava River is the second largest tributary to the Danube River and is of biological significance because of its outstanding biological and landscape diversity. It hosts the largest complex of alluvial floodplain wetlands in the Danube basin and the largest lowland forests. The Sava is a unique example of a river where the floodplains are still intact, supporting both floods alleviation and biodiversity. To secure the integration of the protection of ecological values along the Sava into the management of the Sava River, the IUCN (International Union for Conservation of Nature), Wageningen International with technical support from Orbicon have jointly initiated the Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains project to support the Sava Basin countries in identifying, designating and managing the biological and landscape diversity along the Sava River and in supporting the implementation of the EU Birds and Habitats Directives. The project is financially supported by the LIFE III programme, SDC, and LNV. The project is being implemented in partnership with the State Institute for Nature Protection (Croatia), the Institute for Nature Conservation of Serbia, the Center for Ecology and Natural Resources of the Faculty of Science in Sarajevo (CEPRES), the Agricultural Institute of Republic of Srpska, and the Institute of the Republic of Slovenia for Nature Conservation.

Zaštita biodiverziteta plavne doline basena reke Save

Reka Sava je druga po veličini pritoka Dunava, od izuzetnog značaja zbog svoje biološke i predeone raznovrsnosti. Sadrži najprostraniji aluvijalni kompleks plavnog zemljišta i nizijskih šuma u dunavskom basenu. Sava je jedinstveni primer očuvanog plavnog područja, koje istovremeno omogućava kontrolu poplava i zaštitu biološke raznovrsnosti. Da bi obezbedili integraciju zaštite ekoloških vrednosti reke Save u plan upravljanja, Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN) i Wageningen International, uz tehničku podršku Orbicon-a, zajednički su pokrenuli projekat pod nazivom „Zaštita biodiverziteta plavnog područja basena reke Save“, sa ciljem podsticanja država da odrede i upravljaju biološkom i predeonom raznovrsnošću duž Save, kao i pružanja podrške u primeni EU direktiva o pticama i staništima. Projekat se sprovodi u saradnji sa ključnim organizacijama za zaštitu prirode i upotrebu zemljišta iz država kroz koje protiče Sava – Zavod za zaštitu prirode Srbije, Centar za ekologiju i prirodne resurse Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu (BiH), Poljoprivredni institut Republike Srpske (BiH), Državni zavod za zaštitu prirode (Hrvatska) i Zavod za zaštitu prirode Republike Slovenije. Projekat je finansiran kroz program LIFE III Evropske komisije, uz podršku Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i Vlade Kraljevine Holandije (LNV).

OBEDSKA BARA

Specijalni rezervat prirode “Obedska bara” je stavljen pod posebnu zaštitu 1994 godine, na površini od 9.820 ha (Sl.glasnik RS, 56/94), kao prirodno dobro od izuzetnog značaja I kategorije. Unutar prirodnog dobra postoji trostepeni režim zaštite pri čemu se u unutar režima zaštite I stepena nalazi 315 ha, unutar II stepena 2.565 ha i unutar III stepena 6.940 ha. Ustanovljena je i zaštitna zona površine 19.611 ha. Upravljač ZPD “Obedska bara” je JP “Vojvodinašume”, Šumsko gazdinstvo “Sremska Mitrovica” iz Sremske Mitrovice.

Specijalni rezervat prirode “Obedska bara” se nalazi uz reku Savu u Donjem Sremu i predstavlja autentičan splet mrtvaja, bara, okana, močvara, vlažnih livada i šuma sa izuzetno bogatim ekosistemskim i specijskim diverzitetom, što je i najveća vrednost područja. U okviru Rezervata je opisano oko 30 vodenih i močvarnih, šumskih i livadskih fitocenoza. Ukupno dokazano bogatstvo faune ptica je 220 vrsta, sisara 50, vodozemaca 13, gmizavaca 11, riba 16, insekata preko 250, zooplanktona preko 200, gljiva oko 180, biljaka 500 i mahovina 50 vrsta. Obedska bara zbog toga spada u jedan od najbogatijih i najočuvanijih refugijuma živog sveta u Panonskom basenu. Posebno važan deo prirodnog dobra je područje Kupinskih greda, gde se nalazi mozaik šumskih, barskih, močvarnih i livadskih staništa sa specifičnim reljefom i jedinstvenim biodiverzitetima.

Obedska bara je jedno od najstarijih zaštićenih prirodnih dobara na Svetu. Prva administrativna zaštita datira iz 1874 godine. Zbog svojih izuzetnih prirodnih vrednosti Obedska bara ima verifikovani međunarodni i nacionalni značaj. Od 1977 godine uključena je na listu Ramsarskih područja (YU001, 17.501 ha), a od 1989. u spisak područja od izuzetnog značaja za ptice Evrope po IBA projektu (SER009, 23.000 ha). U poslednjih sedam godina, na predmetnom prostoru izgrađeni su infrastrukturni objekti kao “Kula-Obed”, visine 11 m, 5 monitoring osmatračnica, 3 nadstrešnice na kružnoj edukativnoj stazi dužine 5,5 km, četiri vodena ogledala-“jezerca”, ostrvo ptica i “plutajuće ostrvo”. Izvršena je revitalizacija oko 270 ha zaraslih i degradiranih staništa u barska i livadska. Prekopan je kanal u “Kopitu” bare, koji povezuje “Livade Majke Angeline” i vlažne livade “Kupinika”. Sve ovo čini ogroman potencijal za razvoj eko turizma i naučno istraživanje na ovom području. Obedska bara, za razliku od drugih „očvornih područja u Srbiji, poseduje jedinstven splet prirodnih i kulturno-istorijskih vrednosti, što je čini posebno atraktivnom za razvoj svih vidova turizma. Na istočnom delu Rezervata postoje ruševine srednjovekovnog utvrđenja Kupinika iz 1388. godine, ostaci Manastira Obed iz 1486., kao i crkva Sv.Luke na rubu Kupinova iz 1451. godine, uz zaštićeni Etno-kompleks i brojna neolitska nalazišta.

